

ÖLÜME HAZIRLIKLI OLMAK

Elhamülillâhi rabbi'l-âlemîn. es-Salâtü ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ Muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn ve mente-biahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd:

Fa'lemu eyyühe'l-ihvân fe inne efdale'l-hadîsi kitâbullah ve efdale'l-hedyi hedyu seyyidinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerra'l-umûri muhdesâtuhâ ve külle muhdesetün bid'atün ve külle bid'atin dalâletün ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr ve bi's-senedili muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

حَضَرَ مَلِكُ الْمَوْتِ رَجُلًا، فَشَقَّ أَعْضَاءَهُ فَلَمْ يَجِدْهُ
عَمِلَ خَيْرًا، ثُمَّ شَقَّ قَلْبَهُ فَلَمْ يَجِدْ فِيهِ خَيْرًا، فَفَكَرَ
لِحَيِّهِ فَوَجَدَ طَرَفَ لِسَانِهِ لَا صِقًا بِحِنْكِهِ يَقُولُ: لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَعُفِّرَ لَهُ بِكَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ

Hadara melekü'l-mevti raculan, feşakka a'dâehû fe-lem yecidhu amile hayran, süm-me şakka kalbehû fe-lem yecid fîhi hayren

*fe-fekke lahyeyhi fe-vecede tarafe lisânihi lâsıkan bi-cenekihî yekûlü: lâ ilâhe illallah fe-ğufira lehû bi-kelimesi'l-ihlâs.*¹

Sadaka Resûlullah fî mâ kâl ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem müslüman kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin selamı, rahmeti, bereketi, ihsanı ve ikramı dünya ve âhirette cümlelerin üzerine olsun. Allahu Teâlâ hazretleri rahmetine, ihsanına mazhar eylesin.

Efendimiz, peygamberimiz, rehberimiz, numûne-i imtisalimiz Hz. Muhammed-i Mustafâ *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup taallüm eylemek, tefeyyüz etmek için toplanmış bulunuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamazdan önce Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'e sevgimizin, saygımızın bir nişânesi olmak üzere, rûh-u pâkine hediye edelim diye ve onun cümle âl'inin ve ashâbının, etbâının, ahabâbının ruhlarına hediye

---

¹ Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, II, 323, r. 984; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, XI, 439, r. 8799; Deylemî, *el-Firdevs*, II, 137, r. 2699; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, I, 417, r. 1770; Hatîb, *Târihu Bağdâd*, X, 181.

olsun diye, ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrebînin ruhlarına hediye olsun diye, hassaten Ümmet-i Muhammed'in mürşit ve mürebpleri olan verese-i nebî sadât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin, sahâbe-i kirâm *ridvanullahi Teâlâ aleyhim ecmaîn* hazerâtından bugüne kadar güzêrân eylemiş olan cümle mübarek mensuplarının ruhlarına hediye olsun diye ve uzaktan yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemeye gelen kardeşlerimizin âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına ayrı ayrı hediye olsun diye, biz yaşayan müslümanlar Rabbimiz'in rızasına uygun yaşayalım, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in sünnet-i seniyyesini ihyâ eyleyip şehit sevaplarına nâil olalım, huzur-u rabbi'l-izzete sevdiği, razı olduğu kullar olarak varalım diye bir *Fâtiha* üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup ruhlarına hediye edelim, öyle başlayalım.

Ebû Hüreyre *radiyallahu anh'*ın bize rivayet ettiğine göre Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri şöyle buyurmuş:

a. Ölüm Meleği Geldiğinde

Hadara melekü'l-mevti raculen yemût. "Ölmek üzere olan, ölüm halinde olan bir adama ölüm meleği geldi." *Feşakkâ a'dâehû.* "Uzuvlarını yardı, azalarını açtı." *Fe-lem yecidhu amile hayran.* "Onun hiçbir hayır işlememiş olduğunu gördü."

Bakalım bu adamın içinde ne var, diye azalarını açtı. İşlemiş olduğu hiçbir hayrı bulamadı. "Benim içim temiz!" diyorlar ya, o adamın içini açtı, hiçbir şey bulamadı.

Sümme şakka kalbehû. "Sonra kalbini yardı açtı. *Fe-lem yecid fîhi hayren.* "Kalbinde de bir hayır, bir sevap bulamadı, göremedi." *Fe-fekke lahyeyhi.* "İki dudağını, ağzının iki tarafını açtı." *Fe-vecede tarafe lisânihî lâsıkan bi-cenekihî yekûlü: lâ ilâhe illallah.* "Dilinin mir tarafında, damağına yapışmış olarak *Lâ ilâhe illallah* deyip durduğunu gördü." *Fe-ğufira lehû bi-kelimetil-ihlâs.* "İşte bu *Lâ ilâhe illallah* kelime-i ihlâsını söylemesi sebebiyle o kişi afv u mağfiret oldu."

Bu hadîs-i şerîf; *Lâ ilâhe illallah* demenin faziletini, sevabını, kıymetini, insana sağladığı güzel sonuçları gösteren hadîs-i şerîflerden, delillerden bir tanesidir. Pek çok

hadîs-i şerîf var. Bu küçük cümlecik, bu kısa birkaç kelimededen ibaret olan ibarecik; insanı dünya ve âhiretin hayırlarına erdiriyor, günahlarını afv u mağfiret ettiriyor, cennetin bedeli oluyor, cennete girmeye sebep, cennete girmeye şart oluyor; *lâ ilâhe illallah* demeyen cennete giremiyor. Kişi *lâ ilâhe illallah* diyecek.

Lâ ilâhe illallah; "Allah'tan gayri ilah, mabut yoktur!" mânasına gelen bu kelime, her kişinin, yaratılmış olan her normal, vasatî bir insanın bulup anlayabileceği bir kelime. Bu sonucu herkes bulabilir, bunun için alim olmaya lüzum yok, filozof olmaya, tahsilli, bilgili, diplomalı olmaya lüzum yok. İnsanların, Allah'tan gayri ilah olmadığını anlaması lazım. Tabii olarak herkesin anlamasına yatkın olan bir kelime. Herkes anlayabilir; çoban da anlayabilir, işçi de, yaşlı da, kadın da, erkek de anlayabilir.

İslâm'ın güzelliklerinden bir tanesi her insana uygun olmasıdır: Cennete ille yüksek rütbeli insanlar girecek, ille alimler, zenginler, babayığitler, güçlüler girecek diye bir şart yok. Cennete fakir de girer, güçsüz de, hasta da, kadın da, yaşlı da, çocuk da girer.

Herkese uygun, her keseye uygun bir anlayış! Güney Amerika'daki Amazon ormanlarında yaşayan bir insanla Afrika'da ekvatorunda yaşayan bir zenci, Asya'da yaşayan bir kimse, kutuplarda bir yaşayan bir eskimo... Hepsi *lâ ilâhe illallah*'ı anlayabilir.

Neden?

Sen var mısın?

Varım! İşte karşında duruyorum! Filozofun birisi de demiş ki;

“Acaba ben hakikaten var mıyım yok muyum?”

Kendi varlığından bile tereddüde düşmüş: Yoksa her şey hayal mi? Bir oyundan, hayalden mi ibaret? Sonra demiş ki;

“Her şeyi inkâr ettim. Yok yok yok!.. Ama düşünüyorum, o halde varım! Mademki düşünüyorum, varlığı yokluğu bahis konusu olan bir kimse; var. Demek ki düşünüyorum o halde varım.

Oradan başlamış; tuğla tuğla, taş taş, kademe kademe, adım adım, merhale merhale, merdiven merdiven, basamak basamak çıka çıka Allah'ın varlığına kadar ulaşmış.

Neden?

Normal olarak ulaşılır! Merdivenin alt ucundan başladın mı yukarıda üst kata çıkar-sın, başka çaresi yok. Bu yol ayrılmıyor ki! Başka yol yok. Başladın mı en yukarıya tıpış tıpış çıkarsın, biter. Allahu Teâlâ hazretleri-nin varlığını anlayacak!

Neden?

Sen varsın, ben varım, dağlar var, ağaç-lar, odunlar, taşlar, kumlar, hava var, gök var, yıldız var...

Senin varlığın kendinden mi?

Hayır! Ben bir zamanlar yok idim, ondan sonra da ne olacağımı bilmiyorum; sonunda ölüm!

Demek ki senden önce, sen bu dünyaya gelmeden önce başkaları vardı.

“Anne ve babam evlenmişler, ben dün-yaya geldim.”

Onlar da bir anneden babadan dünyaya geldi; onlar da, onlar da, onlar da... Nihayet bir yerde onlar da bir yerden meydana geldi. Ya kendileri meydana geldi ya birisi meydana getirdi.

“Ortada řu madde, bu madde vardı: Hid-rojen, azot, karbon vardı vs. Onlar bir araya

geldiler; varlık oldu, organik maddeler oldu...”

Peki, o zaman bütün bu maddeler yaratıcı mı?

Hayır, karbon dediğin şeyi alırsın savursun, hidrojen, oksijen dediğin şeyler birer madde. Demek onlar da kendi kendisini yaratma durumunda değil, demek ki onları da yaratan var! Böyle geriye doğru gittiğin zaman mecbursun, bu varlığın yaratıcısı olduğunu kabul etmek zorundasın. Akıl ve mantık tabii olarak o noktaya varır.

Bu yaratılmışların hepsinin bir yaratıcısı var; bu intizamı bir tanzim eden, bu düzeni bir kuran, bu mükemmel tabiat kanunlarını bir koyan var.

“Tabiat yapmış...”

Yalancı! Alçak! Niye yarım konuşuyorsun? Tabiatı kim yaptı? “Tabiat yapmış” diyor geçiyor.

Ağaçlar nasıl oldu?

“Tabiat yapmış.”

Tabiatı kim yaptı?

Akıl ve mantık sonunda Allah’ın varlığına gider!

Eğer iki tane olsaydı...

Lev kâne fîhimâ âlihetün illallahu le-fesedetâ.

“İki tane olsaydı kavga ederlerdi.”

Yunanılar kendi kafalarından uydurmas-
yon, atmaca tutmaca bir sürü tanrı düşün-
müşler; birbirleriyle kavga ediyorlar: Birisi
dağın tepesine çıkmış, ötekisine yıldırım atı-
yor; berikisi ona entrika çeviriyor... ahlâksız
edepsiz şeyler.

Öyle şey olur mu?

Çünkü Yunanlı'nın kendi beşer aklından,
şeytanî düşüncelerden uydurmuş olduğu şey-
ler. İki tane olamaz! İki tane olsa ya birisi
ötekisini yarattı ya ötekisi berisini yarattı. O
zaman; birisi Hâlık'tır ötekisi mahlûk'tur,
ikisi olmaz. İki tane olmayacağını, çok olma-
yacağı tek olacağını akıl ve mantıkla çok ra-
hat olarak oturduğun yerden anlarsın. Gözün
kör de olsa, etrafa bakmasan da şıp anlarsın!

“Acaba şebekede elektrik var mı?”

Şebekede elektrik ağı olup olmadığını
anlamak kolay, lamba yanıyorsa elektrik var-
dır.

“Ne malum?”

Lamba yanıyor! ‘Ne malum’u var mı? İşte
lamba yanıyor, elektrik olduğu belli.

“Varlık var mı?”

Var.

O zaman yaratan var! Varlık varsa varlıkları yaratan var. Bu kadar basit olduğu, bu kadar kolay olduğu için herkesin Allah’ın varlığına birliğine inanması lazım.

Öyleyse eski insanlar birçok tanrıya niye tapınmışlar?

O tapınanlara diyorlar ki;

“Niye böyle çok şeylere tapınıyorsunuz?”

“Allahu Teâlâ hazretlerini azametinden, kudretinden, zuhurunun şiddetinden göremiyoruz!”

Hâulâi şufaâuanâ indellah.

“Bunlar bizim Allah indinde şefaathçilerimiz.” diyorlar.

Putperestin bile gene azıcık bir insafı var da o taptığı putun ilah olmadığını biliyor, ‘Allah’ın huzurunda bunlar şefaath edecek!’ diye düşünüyor, ondan tapınıyormuş. Anlaşıldı! Yine onlarınkinde bile az çok bir şey var.

Bütün bunlardan anlaşılıyor ki insanoğlunun hilkatine, tabiatına, aklına mantığına, ilimlere; matematiğe, kimyaya, fiziğe hepsine bakarsan hepsinden çıkacak netice *lâ ilâhe illallah*’tır. O kadar aşikâr bir şey ki

insan oturduğu yerden şıp diye anlar. Şebekedeki elektriğin olduğunu anladığı gibi anlar!

İntizam var mı?

Var!

O zaman intizamı tanzim edici var!

Sen -kendin- yaratıcı mısınız?

“Estağfirullah! Ben üzerime yüzüme sinek konsa onu kışalamaya kudreti olmayan bir aciz mahlûkum.”

O zaman seni yaratan var, bitti. Çok olamaz, çok olursa birisi ötekisinin yaratıcısı olmak zorunda kalır. Bitti. O zaman:

Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah!

Bu kadar basit bir hakikati anlamıyor, anlamamış; ya hiç kabul etmiyor, kafası bomboş, tın tın ya da yalan yanlış şeyler.

Bu neye benzer?

Öğretmen sınıfta çocuğu kaldırıyor:

“Şunu söyle bakayım.”

Çocuk boynunu büküyor, cevap vermiyor.

“Çalışmadın mı? Bir de şunu söyle bakayım.”

Onu da cevaplandıramıyor.

“Bari şunu söyle.”

Onu da cevaplandıramıyor. Öğretmen artık zor sorulardan kolay sorulara geliyor geliyor: “Bari şunu söyle!”

Onu da bilmiyor.

“Otur yerine! Sıfır, kocaman bir sıfır! En basit şeyi söyledim: ‘İki kere iki kaç eder?’ diye sordum, onu bile söylemedi, otur, kocaman bir sıfır.”

Yani:

“Namaz kıldın mı?”

“Yâ Rabbi! Kusurluyum, eksiğim, yapmadım.”

“Oruç tuttun mu?”

“Ramazan’da hata ettim, günah ettim; şeytana uydum, nefse takıldım...”

“Hacca gittin mi?”

“Yapmam lazımdı, yapmadım.”

“Bari Allah’ın varlığını bildin mi?”

“Bildim yâ Rabbi!”

Lâ ilâhe illâ ente subhâneke innî kunte mine’z-zâlimîn.

“Yâ Rabbi, senden gayriilah olmadığını bildim; sen her türlü noksandan münezzehsin, her türlü kemalât ile muttasıfsın, her türlü kudrete sahipsin! Yâ Rabbi, varsın, birsin; şerikin, nazîrin yoktur!”

Öğretmenin; en son, en basit, en kolay soruyu hiç olmazsa kurtarıcı soruyu cevaplandırarak öğrenciye “Hadi geç bakalım, geçecek kadar bir not verdim; bu tarafa geç!” dediği gibi, “Tamam, hadi geç, affettim.” der gibi.

Oluyor ama onu da bilemezse artık azarlanıp; “Defol, yıkıl karşımdan; edepsiz, koca okulda şu kadar senen boşuna kafa mı gezdirdin, bir bunu da mı öğrenemedin, yıkıl karşımdan sen cezayı hak ettin. Belgeyi al da gör!..” filan demiş gibi mektep hayatında öyle bir şey oluyor.

Muhterem kardeşlerim!

Onun için herkes *lâ ilâhe illallah*’ı bilecek! Ama *lâ ilâhe illallah* sözünün öyle derinlikleri var, öyle enginlikleri, sonsuzlukları var ki gökyüzü gibi sonsuz engin, derin! Ne mânâlara geliyor, ne derinlikler kazanıyor!

İnsan artık o ilm-i mârifetullahta, Allahu Teâlâ hazretlerini bilme ve tanıma ilminde ilerlediği zaman *lâ ilâhe illallah*’ın ne mânâlara geldiğini ne derinlikler kazandığını gayet güzel kavrar. Ama bize her gün her gün telkin edilen bir şey var ki *İyâke na’budü ve İyyâke nesteîn*. “Ancak sana ibadet ederiz, ancak senden yardım dileriz.” Çünkü güç ve kuvvet

senin elindedir. Müslümanların hiç olmazsa şu seviyeye gelmesi lazım. Çünkü “Her şey Allah’tandır; gayrıdan isteme, gayrıya boyun bükme, el pençe divan durma, bağlanma, gayrıya hizmet etme! Allah’a hizmet et, Allah’tan bekle, Allah’tan iste!” diye kırk defa kafalarına tokmakla tan tan vurula vurala söyleniyor. İnsanların, hiç olmazsa bunu öğrenmesi lazım; öğrenmiyorlar!

b. Kelime-i Tevhidin Gereği

Lâ ilâhe illallah’ın gereği; Allah’tan gayri ilah yok, O’na bağlanırsın, O’ndan istersin, O’ndan başka güç kuvvetin olmadığını bilirsin. Cümle cihanın halkı seni öldürmek için tabancalarını çekseler, peşine takılsalar; onlar helak olur, sen kurtulursun! Allah öldürmeyince öldüremezler. Öldüren, hayatı sona erdiren Allah, yaşatan Allah!

Sevdiği kulları daha çabuk alıyor: Çok temizse, çok safî, son derece tatlı bir insan-
sa, *innâ lillâh ve innâ ileyhi râciûn*, huzuruna çekip alıveriyor. Öldüren de O, yaşatan da O, ömür veren de O; hizmeti olanı uzatır. Dilediğinin hayatını uzatır dilediğinin hayatına son verir. İnsanlar değil, Allah yapıyor!

Cümle cihan halkı iyilik yapmaya gayret etseler Allah'ın bir kötü kuluna fayda veremezler. O zarara uğrayacak, mahvolacak. Etrafında kavmi, kabilesi, saraylar, kaleler, ordular, silahlar olsa Allah'ın ona vereceği zararı hiç kimse engelleyemez! Bir tane meleşgi gelir, ensesine biner, canına okur, yerin dibine geçirir. O bakımdan fayda Allah'tan, zarar Allah'tan, yardım, güç, kuvvet Allah'tan! İnsanın; "Biz ancak O'na ibadet ederiz, ancak O'ndan yardım isteriz!" diye bu şura ermesi lazım. Gayrıya bel bükmemesi, gayrıdan korkmaması lazım.

Geçen gün gazetede kızlar hocalarıyla alay ediyorlar; güzel güzel makale yazmışlar; istihza, alay ediyor. Haklarını savunmamış olan hocalarına diyor ki;

"Hocalarımız memur oldukları için bizim haklarımızı savunamadılar. Mazurlar. Aslında bizim hocalarımız iyi insanlar; kim demiş kötü insan, diye, hiç kötü olur mu?" diyor.

Aslında kırgınlığını dile getiriyor. Memur da olsan, amir de olsan hangi vazifede olursan ol hakkı tutacaktın, hakkı destekleyecektin, hakkı söyleyecektin, hakkı haykıracaktın; zalimi engelleyecektin! Mazluma yardım ede-

ceksin, onu yapmadın; Őu kadar zalim bu kadar mazlumun canına okudu, sen de kenardan bakıyorsun, olmaz!

Mü'min bir kul kabre girdiği zaman, kendisine azap melekleri gelip kabirde bir tokmak vuracaklar, kabrin ii ateŐ dolacak, canı fena halde yanacak, mahvolacak. MüthiŐ bir elem içinde; "Yahu ben namaz kııldım, oruç tutardım, ibadet ederdim ne oluyor, bana niye bu azabı yapıyorsunuz?" diye o azabın elim, feci Őiddetinin bütün acısı içine çök-müşken soracak. Peygamber Efendimiz bir hadîs-i Őerîfinde; "Sen bir keresinde bir yerden geçiyordun; bazı zalimler bir mazlumun başına üŐüşmüşler, ona zulmediyorlardı, sen o mazlumun yardımına koŐmadın, bu ceza odur, bu cezayı ondan çekiyorsun!"² diye ona bildirecekler, diyor.

Demek ki zalimin, zulmün karŐısında; mazlumun yanında yer alacağız. Mazlumunu destekleyeceğiz, kurtarmaya çalışacağız. Zalime "Ayıptır, günahdır, yapma!" diyeceğiz. Dinlemezse yaptırtmayacağız! Balkanlarda zulüm olmayacak, Kafkasya'da, Kırım'da,

---

² ???

Orta Asya'da, Afrika'da, Avrupa'da, İnan'da, Irak'ta zulüm olmayacak. Vazifemiz! Zulmü engellemek, zalimi cezalandırmak, mazluma yardımcı olmak vazifemiz!

Onu yapmadığımız zaman namaz kılmak, oruç tutmakla elde ettiğimiz sevaplar bu girdiğimiz günahları karşılayamadığından azaba uğrarız. O bakımdan çalışkan müslüman, aktif, dikkatli, gayretli müslüman olacağız. Nefsimiz için yaşayan bencil insan, rahatına düşkün insan olmayacağız; başkalarına yardım edici insan, başkalarının mutluluğunu sağlamak için çalışan insan olacağız.

“Ya bana zarar gelirse?..”

İşte o zarar gelmez. O zararı verecek olan Allah idi, sen Allah'ın yolunda yürürsen Allah zarar vermez!

“Ya faydalar elimden kaçarsa, kârım giderse...”

Zaten o kâr da sen yanlış yolda yürürsen sana gelmez, çünkü kârı da faydayı da veren Allahu Teâlâ hazretleridir. Sen zarara uğrayacaksan, Allah seni zarara uğratmayı murat etmişse zaten o zarar sana gelecekti, onun için âsi olmaktan kendine bir fayda gelmeye-

cek. Allah'ın yoluna gir, Allah'ın yolunda yürü!

Ve lâ yehâfûne levmete lâim.

“Kınayanın kınamasına aldırma, korkma, kim ne derse desin sen doğru bildiğin işi yap!”

Böyle insanlar dünyaya, dünyanın her yerine lazım. Dünyanın her yerinde böyle insanların bulunması gerekiyor. Hakkı dobra dobra söylemeli, gerçeği ifade etmeli ve insanların haksızlıklarını engellemeli, mazlumların yanında yer almalı. Böyle olmazsa insanlar maşını hesap ederse, memuriyetini, gelirini, dostluğu hesap ederse bu hesapların hepsi boşa çıkar. Bu hesaplar *lâ ilâhe illallah* sözüne aykırıdır, Allah'ı tanımamanın alametidir, Allah'ın azabından korkmamanın, ondan gafil olmanın emaresidir!

Allahu Teâlâ hazretleri cümlemizi *lâ ilâhe illallah* derken derinliğine, enginliğine, yaygınlığına; bu kelimenin gereğini de yapan asaletli, gayretli, hizmetli, himmetli Müslümanlar eylesin.

Peygamber Efendimiz bu kelimeye ne ismini vermiş?

Fe-ğufialehû bi-kelime-ti'l-ihlâs. “Kelime-i ihlâs mukabilinde o mağfiret olundu.”

Lâ ilâhe illallah’ın adı kelime-i ihlâsmış, ihlâs kelimesi.

Lâ ilâhe illallah. Allah’tan gayri mabut yok, ilah, tanrı, tapacak yok. Bu ihlâs sözü, ihlâs ifadesi; Allah’ın halisane kulluğunu ifade eden, Allah’tan gayri bir varlık olmadığını gösteren kelime. Bu kelimeyi sık sık, çok çok söyleyelim.

Birisi bana mektup göndermiş, uzun uzun bir makale yazmış, Fransızca’dan vs. Batı dillerinden eserler okumuş; büyük filozofların eserlerini almış, maaşlarının hepsini ona vermiş. Hepsini doldursan içlerinde incir çekirdeğini doldurmayacak kadar bilgi vardır. Gâvurun kendisinden ne olur ki! Hele hele ilâhiyat konusunda, din ve inanç konusunda gâvurdan ne fikir hâsıl olur ki? Okursun, koca bir kitabı devirirsin; geçen vaktine acırsın, müellife acırsın, esef edersin, dudağında acı bir tebessüm öyle kalır. Diyor ki;

“Falanca meseleyi inceledim, falanca meseleyi inceledim; filanca filozof şöyle demiş falanca filozof böyle söylemiş...”

Bir sürü böyle şeyler sıralamış, hepsi boş! Bitaraf olmak için bütün inancından sıyrılmış! Sen şimdi bitaraf olmadın ki... İncından sıyrılır sıyrılmaz şeytanın tarafına geçtin! Hadiseyi incelemek için bitaraf olmuş. Din gerçek mi değil mi, anlamak için namaz kılmamaya başlamış.

Sen Rahman'ın tarafından karşı cepheye kaçmış bir hain durumuna geldin! Şimdi Allah sana orada yardım eder mi? Karşı cepheye geçmişken Allah sana nurunu gönderir mi? Gözün görür mü, gönlün anlar mı? Mümkün değil!

Namaz kılmamakla gerçeği bulacak!.. Adam namaz kılmayı tarafgirlik sayıyor; namaz kılmayı tarafgirlik saydığı için acaba İslâm hak din mi, değil mi anlamak için Fransa'da namaz kılmaktan vazgeçmiş.

Tamam, sen belanı bulursun! Biraz vakit geçerse o zaman anlarsın; yaranın ilk anda acısı belli olmaz, soğumaya başladığı zaman acısı çıkar! Namaz kılmamak bitaraflık değildir, inançtan sıyrılmak bîtaraflık değildir; şeytanın tarafına geçmektir, peşin olarak onu kabul etmek demektir. Sen gerçeği bulmak

istiyorsan Allah'ın varlığına ilk önce inan, namazı ilk önce kıl, boynunu bük, yalvar.

“Ben gökyüzüne bağıyorum, çağırırım, gerçeği bulurum.”

Sen gökyüzüne bağıdır çağırır yeryüzünde tepinirsen gerçeği hiç bulamazsın. Bu gidişin seni dosdoğru cehenneme yuvarlar. Öyle tepinmekle, yumrukları havalara savurmakla gerçek bulunmaz. Çünkü Allah o zaman vermez.

Niye vermez?

Allah edepsizlere vermez de ondan! Dünyada bir sürü vermediği insan var. Dünya kâfir dolu!

Ve mâ ekseru'n-nâsi ve lev hareste bimü'minîn. “Ey Resûlüm! Ne kadar uğraşsan, hırs duysan, heves etsen, ne kadar candan istesen insanların çoğu inanacak değiller, inanmazlar!”

Menfaat var, nefis, şeytan var, cahillik var; cahillik yaygın! Yaygın edepsizlik var. Bir sürü batıl yollar, bir sürü kültür, bir sürü şeytan var.

Şeyâtînü'l-insi ve'l-cinn. Hem insanların bir sürü şeytanları var; kuyrukları yok, boynuzları yok ama daha beter, hem de cinnin

şeytanları var; onlar görünmez, insanın damarlarının içinde fıldır fıldır dolaşırlar, kalbine vesvese verirler. İnsanların şeytanları var, cinlerin şeytanları var, dünyanın lezzetleri keyifleri, zevkleri, sefaları, menfaat duyguları, hesaplar, alışkanlıklar var. Ekseriyet ne tarafa gider, belli. Ekseriyet bu tarafa bastırıyor; iyi insanlar, doğruyu gören insanlar azınlıkta oluyor. Allah bizi yolundan ayırmasın. Allah *lâ ilâhe illallah*'ın derinliğini, mânasını kavrayıp hakiki mü'min-i kâmil olmayı nasip eylesin.

Muhterem kardeşlerim!

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki;

إِنَّ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ لَا يَرْفَعَ شَيْئًا مِنْ أُمُورِ الدُّنْيَا
إِلَّا وَضَعَهُ

*Hakkun ala'llahi en lâ yertefia şey'un mine'd-dünyâ illâ vadaahû.*³ "Dünyadan her-

---

³ Buhârî, "Cihâd ve's-siyer", 59, r. 2872; Buhârî, "Rikâk", 38, r. 6501; Ebû Dâvud, "Edeb", 8, r. 4802; Ebû Dâvud, "Edeb", 8, r. 4803; Nesâî, "Hayl", 16, r. 3592; Ahmed b. Hanbel, III, 103, r. 12010; Ahmed b. Hanbel, III, 253, r. 13659; İbn Hibbân, *Sahîh*, II, 477, r. 703; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, VI, 531, r. 33584; Abd b. Humeyd, *Müsned*, II, 289, r. 1313; Abd b. Humeyd, *Müsned*, II, 300, r. 1342; Bezzâr, *Müsned*,

hangi bir şey yükselirse Allah onu âhirette mutlaka alçaltır. Alçaltmak Allah'ın üzerine haktır, gereklidir, vecibedir.”

Muhterem kardeşlerim!

Bu şu demek olur ki bu dünyanın Allah indinde kıymeti yoktur!

Bu dünya nedir ki?

Yeryüzünde, gökyüzünde sayısız ecram u felekiyeden, gök cisimlerinden, yıldızlardan, nebülözlerden, samanyolundan, kehkeşanlardan sayısı anlaşılamayacak kadar sonsuz derinliğine keskin gözlerle baktıkça, dibine fezada doğru uzayıp giden bir sürü gök cisminin arasında Allah aşkına şu dünyanın kıymeti nedir?..

Gökyüzü sizin olsa, Allah “Gökyüzündeki bütün yıldızları size verdim.” dese, dünyayı ne yaparsınız?

Çöpe atarsınız. “Benim bu kadar, koca koca nice nice yıldızlarım var!” dersiniz, bu

---

XIII, 159, r. 6575; Dârekutnî, *Sünen*, V, 546, r. 4826; Dârekutnî, *Sünen*, V, 547, r. 4830; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, X, 29, r. 19753; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, X, 43, r. 19799; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, XIII, 108-109, r. 10029; Tahâvî, *Şerhu müşkili'l-âsâr*, V, 160, r. 1902.

dünya neymiş ki küçücük bir zerre, püf üfle-
yip toz silkeler gibi üstünüzden atarsınız.

Dünyanın ne kıymeti var?

Dünyanın Allah indinde bir kıymeti yok!
Dünyanın kıymetli yeri Allah indinde ibadet
yerleridir. Namaz yeri kıymetli çünkü Kendisi
biliniyor, Kendisi'ne burada ibadet oluyor.
Kâbe kıymetli, Arafat kıymetli çünkü oralarda
Allah'ın has kulları döne döne Rabb'lerine
gözyaşı döke döke, boyun büke büke, baş
açık yalın ayak Allahu Teâlâ hazretlerinin
kudretini anlayarak, ihlâs, iman, salâh-ı hâl
ile ibadet ediyorlar. Oralar kıymetli!

Neden?

Allah'ın ibadeti kıymetli olduğundan! Al-
lah'ın ibadeti nereye gelir yerleşirse orası
kıymet kazanıyor, şeref, itibar kazanıyor.

Şerefü'l-mekâni bi'l-mekîn. “Mekânın
kıymeti içindeki insanlardır.”

Şimdi burası kıymetli: Buranın minaresini
yık, mihrabını boz, halılarını kaldır, Allah
etmesin, kötü bir yer yap; buranın kıymeti
sıfırın altına iner. İçindeki insanlar buraya
gelmesin, kıymeti kalmaz. Allah saklasın iba-
det yeri olmaktan çıksın, burası puthâne ol-
sun; kıymeti kalmaz.

Peygamber Efendimiz bir şehirde idi, orası kıymetli idi; öteki şehre gitti, o şehir kıymetli oldu. Bir yere defnolundu, defnolunduğu yer de Arş-ı Âlâ'dan kıymetli.

Neden?

Allah'ın sevgili Resûlü'nün kabrinin bulunduğu yer; tozu şifa, dertlere deva, Medine-i Münevvere'nin tozu, toprağı bile şifadır.

Neden?

Peygamber Efendimiz var da ondan! Peygamber Efendimiz gelmeden önce Yesrib şehriydi, içinde kabilelerin kavga ettiği Arap vahalarından bir vaha idi. Peygamber Efendimiz geldi *Medînetü'r-resûl*, *el-Medinetü'l-münevvere* oldu, şeref kazandı.

Neden?

Peygamber Efendimiz geldi onun için! Bu dünyadaki ibadet yerlerini şöyle bir kenara nokta nokta, zerre zerre ayırır, bir kürek toprağın, bir kamyon toprağın içinden veya bir dağın içindeki kocaman bir maden filizi içinden zerre zerre altınlar gibi kıymetli olan ibadet ehlini çıkar; dünyanın Allah indinde hiç kıymeti yok.

Dünyanın şerefli, sevgili, sevimli yerleri de kıymetli değildir. Bu dünyanın rütbeleri,

mevkileri, makamları da kıymetli değildir: Firavun devlet reisiydi. Firavun Mısır'da devlet başkanıydı, kıymeti yok; Allah yerin dibine geçirdi, mahvetti, mahveyledi. 150 metre yüksekliğinde pramitler, sfenksler yapmış, yaptığı şeyler dünyanın yedi harikasından birisi. Kendisine 26 metre boyunda heykel yapmış, tapınaklar yapmış; rüksor tapınağı, karnak mabeti vs. Hepsi kendisiyle beraber yerin dibine batsın!

Mine'l-künûzi mâ inne mehâti'hahû ve tenûu bi'l-usbeti ulî'l-kuvve.

Devlet adamlığı para etmez. Karun o kadar zengindi o kadar zengindi ki;

“Hazinelerini koyduğu odaların anahtarları bir grup insan tarafından taşınırdı, o kadar çoktu.”

Ne oldu?

Yerin dibine geçti! Para fayda etmiyor-muş, fabrikatörlük, zenginlik, hükümdarlık fayda etmiyormuş. Allah yoluna olmadıktan sonra komutanlık da askerlik de fayda etmez. Nice nice eski komutanlar var: Bir beldeye girmişler, yağma etmişler, öbür beldeye gitmişler yağma etmişler, yakmışlar, yıkmışlar, cihanı yangın yerine çevirmişler. Bir taraftan

başlamışlar, öbür tarafa kadar her tarafı Romalılar yıkmışlar! Kıymeti yok. Kesme taşlardan büyük binalar yapmışlar, kıymeti yok!

“Bu dünyada ne yükselirse Allah onu âhirette alçaltır.” Mühim olan Allah’ın rızasına uygun hareket etmektir. Âhirette işe yarayacak olan şeylere sahip olmak, insana sevap kazandıracak olan işleri yapmaktır. İnsan bu dünyada mahrumiyet çeker ama sabretmek çok sevap! O zaman sen sabredicilerden ol.

İnsan bu dünyada kenarda dursa rahat eder ama cihat ederse cenneti kazanır, o zaman sen cenneti kazanmak için cihat edenlerden ol. İnsan bu dünyada bu gün sabırlı olursa, günahlara dalmazsa ticarî bakımdan çok kazanç sağlayamaz:

“Biraz gözü açık olacaksın, biraz yırtık, yüzsüz, arsız, biraz edepsiz olacaksın. Haram ve helal hesabı yapmayacaksın, faiz vs. aldırmayacaksın, içkiden kumardan korkmayacaksın...”

Beş yıldızlı otel yaptırdın mı bu dünyada köşeyi dönersin ama o köşenin öbür tarafı cehennem olduğu için cehennemin içine yuvarlanır gidersin.

Allah indinde bu dünyanın hiçbir şeyinin kıymeti yok. Allah bizi bu dünyada da âhîret rütbeleri bakımından yükseltsin. Mühim olan âhîret rütbelerine sahip olmaktır: Sabretmek büyük bir rütbedir, şükretmek, ibadet etmek güzel bir rütbedir, cömertlik insanı cennete götüren güzel bir rütbedir.

Cömertlik rütbesini alabildin mi bir yıldız tamam, cihat rütbesini alabildin mi ayı da tamam, sabır rütbesini alabildin mi ayın önünde yıldız da tamam, şükür rütbesini alabildin mi yıldız da tamam. Sen korgeneral olmuşsun. Âhîretin korgenerali orgenerali olmuşsun; senin omuzun yıldız dolmuş, aylar dolmuş sırmalı sırmalı, sen âhîretin en yüksek insanı olmuşsun...

Onun için Allah bizi dinimizce makbul olan şeyleri öğrenmeye ve öğrendiklerimizi işlemeye muvaffak eylesin. Bütün mesele odur.

c. Sabretmeyi Biliyor muyuz

Sabretmeyi biliyor muyuz?

Zor. Öğrenemedik, sabrın çeşitleri var: Allah yolunda çalışmak için sabredeceksin, uykuyu terk edebileceksin, mihnetlere sata-

şabileceksin, zor işlere koşuşabileceksin, azar işitmeye, ters yüz görmeye razı olacaksın, kapılar yüzüne çat kapanabilir, ite kaka seni çıkartabilirler ama olsun, ben Allah rızası için yapıyorum, tamam.

Sabretmeye, şükretmeye alışmışsan ne âlâ; kazandığın helal ise ne âlâ; helal kazancın ile ailene, çoluk çocuğuna helal lokma yedirebiliyorsan ne âlâ, helal kazancın ile Allah yolunda malının bir kısmını sarfiyat yapabiliyorsan, paranın bir kısmını harcayabiliyorsan ne mutlu!.. Hayırlı ilimler öğrenebilmişsen, öğrendiğin ilimlerle ahlâkını güzelleştirebilmiş, güzel huylu, tatlı dilli, geçimli, sevimli bir komşu, aile ferdi, arkadaş, bir dost olabilmişsen ne mutlu! Bir insan bunları olamamışsa ben ne anladım! Dünyada istediği rütbeye çıksın!

“Bir insan arkadaşların omuzlarına basa basa, kafalarını eze eze, bir ara kendisine yardım eden insanların hepsini atlatarak, hepsini dolandırarak yüksek bir mevkie çıkmış...”

Çıksın, demek ki âhirette cehennemden daha aşağı bir yerine gidiyor. O bakımdan

Allah bize bu muhakeme tarzını, bu zevki, bu anlayışı ihsan eylesin.

Bizim arkadaşlardan birisi bir yere müftü olmuş. Hasan Basri Çantay -Kur'ân-ı Kerîm mealini hazırlayan zât- da ona bir fıkra anlatmış: Müftülüğün ne kadar tehlikeli, veballi bir iş olduğunu, çok dikkat etmesi gerektiğini, Allah'ın dinine güzel hizmet etmesi gerektiğini anlatmış, hâkimliğin ne kadar önemli olduğunu, adaletle hükmetmenin ne kadar sevaplı, hakkı bulup desteklemeye çalışmanın ne kadar iyi olduğunu anlatmış, batıla hizmet etmenin ne kadar zararlı olduğunu ifade etmiş.

Adalet yapabilirsek ne mutlu, hakkı söyleyebilirsek ne mutlu! Koca bir meydanda koca bir kalabalık hepsi batıl yolda giderken bir insan çıkıp da; “Yanlış yola gidiyorsunuz, yaptığınız doğru değil, işin doğrusu budur.” diyebiliyor mu? Bunu kaç tane babayiğit diyebilir? Ses çıkartmıyor, boynunu büküyor, hesap yapıyor; sona geçip gidiyor. Her gün de Yâsîn sûresini okuyor.

Yâsîn sûresiyle bu işin ne alakası var?

Yâsîn sûresinin ikinci sayfasında; bir şehir ahalisinin idarecilerinin yaptığı zulüm ve

haksızlık ve Allah ehli insanları öldürmeye kalkışması üzerine bir insanın ta uzaktan koşarak gelerek onlara nasihat etmesi anlatılıyor:

“Yapmayın, etmeyin; bunların sizden bir ücret istedikleri, bir menfaat bekledikleri yok! Bunlar hakkı söylüyorlar, Allah’a kulluk etmeniz gerektiğini anlatıyorlar. ‘Putlara tapınmayın! Zulüm etmeyin, haksızlık etmeyin!’” diyorlar. Bunların dedikleri doğrudur, ben de onlardım. Şahit olun ki ben de Allah’a inanmış ve onların dediklerinin doğru olduğunu haykıran kimseyim!” diyor, onu da şehit ediyorlar.

Kim yapabilir? Kaç kişi, kaç tane babayiğit böyle bir şey yapabilir?

Bir yerde bir zulüm topluluğu toplanmış olsun. Üç tane mazlumu yakalamış olsunlar, elleri kolları bağlı, darağacına götürmek üzereyken oradan bir tanesi çıkıp; “Bunlar haklıdır, siz haksızsınız, adaletsizlik yapıyorsunuz, yanlış, batıl düşünüyorsunuz; işin doğrusu budur, ben de onlardım!” diyor onu da şehit ediyorlar...

Bunu kaç kimse yapabilir, kaç insan yapabilir?

Büyük kahramanlık! İnsan böyle yaptığı zaman sevapları kazanacak. Allah bizi büyük imtihanlara uğratmasın

Muhterem kardeşlerim!

Bunu söylerken korktum: Düşünüyorum da Bulgaristan'da olsaydık. Orada bizim memleketteki durumdan daha sert bir durum olduğu için orası hatırıma geliverdi. Bulgaristan'da askerlerle beraber köye geliyorlar, silahlarla köyü kuşatıyorlar, dipçiklerle köyün erkeklerini köyün meydanına çağırıyorlar, topluyorlar, masaya bir defter koymuşlar. Kâtip orada oturmuş, gelene soruyor:

“Senin adın ne?”

“İsmail oğlu Mehmet...” diyor.

“Hayır, senin adın Medros.”

“Hayır, benim adım Mehmet” dedi mi askerler götürüyor kurşuna diziyor.

“Senin dinin ne?”

“İslâm”

“Hayır, sen hristiyansın, şu mezheptensin, kiliseye kaydını yaptır.”

Yapmadığı zaman alıp götürüyor.

Büyük zulüm, insanların Allah'ın yolunda dobra dobra yürümek istedikleri zaman nelerle karşılaştığını -tarihte duyduğumuz, gördü-

ğümüz gibi- şimdi de hâlâ cereyan etmekte olduğunu maalesef görüyoruz, duyuyoruz. Sen burada birazcık rahatsın ama senin deden nereden geldi?

Senin deden de Kafkasya'dan geldi veya Bulgaristan'dan, Yugoslavya'dan geldi. Sen şimdi kendini burada rahat sayıyorsun.

Ben buradaki rahat kardeşlerime kendi nefsimle beraber kendime de hitaben söylüyorum, rahat kardeşlerimi biraz ayıplıyorum: O diyardan bu diyara göçmüşler, gelmişler... Dini için bir insanın dini tatbik edebileceği bir yere göçmesi güzel bir şey.

Ayıpladığım şu: Dedesi dini uğrunda oradan buraya göçmüş olan insan burada namaz kılmıyor.

Senin deden Bulgaristan'ı, Yugoslavya'yı bırakıp buraya niye göçtü?

Dini için göçtü. "Gâvurların arasında ben yaşayamam, benim çocuklarım gâvur mu olacak, istemem." dedi, oradaki tarlasının, malını, mülkünü bıraktı; namusu için, dini, inancı için buraya geldi.

Sen şimdi niye namaz kılmıyorsun? Niye dinine bağlı değilsin, niye başını açtın, şimdi niye içki içiyorsun?..

Çok ayıplıyorum.

O zaman sen orada kalsaydın daha iyi gâvurluk yapardın!

Ne diye orada kalmadın da buraya geldin? Buraya gelen insan ne yapacak?

Dinine dedesi kadar sağlam bağlı kalacak, dinini çoluk çocuğuna öğretecek ve geldiği yerdeki akrabalarına tekrar yardım etmek için çalışacak. Kafkasya'dan geldiysen oradaki kardeşlerine, Bulgaristan'dan geldiysen oradakilere, Yunanistan'dan, Yugoslavya'dan geldiysen oradakilere, Rusya'dan, Kırım'dan geldiysen oradakilere bir mektup yazacaksın. Bir imkân araştıracaksın:

“Acaba ben bunlarla ilgiyi nasıl kurabilirim? Bunların durumu nedir, ben bunlara dinî bakımdan nasıl fayda sağlayabilirim, dertleri nelerdir? Acaba buradan benim yapabileceğim bir şey var mı; bir turist olarak bir gitsem hallerini görsem, acaba bir çocuklarını buraya getirtip imam-hatip okullarında okutup da tekrar oraya gönderebilir miyim?” Tekrar orada kaldıkları zaman onlar da hiç olmazsa Allah'ın emrini üç beş kişiye öğretirler.

Sahâbe-i kirâm da *-rıdvanullahi teâlâ aleyhim ecmaîn-* kendileri mü'min-i kâmil

kimselermiş ama kalkmışlar bir küfür diyarına gitmişler, oturmuşlar, orada İslâm'ı anlatmışlar; müslüman etmişler. Bir kabileye gitmişler, müslüman etmişler. Afrika'ya gitmişler, Orta Asya'ya gitmişler İslâm'ı yaymışlar.

Biz de şimdi onu yapmanın çaresini arayacağız. Almanya'ya çalışmaya gitmeyecektik, Almanya'ya İslâm'ı yaymaya gidecektik! Fransa'ya çalışmaya, işçi olmaya gitmeyecektik, Fransa'da dini anlatmaya gidecektik!

“Ama bizi işçi olarak kabul ediyorlar.”

Tamam, işçi kılığında gideriz, İslâm'ı öğretiriz. Orada İslâm'ı yaşarız, İslâm'ın güzelliğini görürler ve müslüman olurlar. Eğer bizim sebebimizle birkaç kişi müslüman olursa ne mutlu bize!

Muhterem kardeşlerim!

Ama bir de aksini düşünün ki; bizim kusurumuzdan, edepsizliğimizden dolayı “Müslümanlık bu mu, Müslümanlık buysa *illallah* ben o zaman müslüman olmam!” diye müslüman olmaya yarım yamalak hevesi olan bir insan, senin kötü halini gördüğünden dolayı İslâm'dan ayrılmışsa o zaman ne yaparsın?

O zaman vebalin hepsi insana gelir, bulaşır. O adamın küfürde kalmasına sen sebep

oldun, diye âhirette insana büyük sorgular, sualler açılabilir. Allahu Teâlâ hazretleri cümlemizi şuurlu müslüman eylesin. İslâm'a yardım etmek için neler yapabiliriz, diye düşünmeyi nasip eylesin.

Ben bunları söylerken bazı kardeşlerim der ki; Hoca'mın dediği doğru!

Yugoslavya'dan gelen kardeşlerim var, Bulgaristan'dan gelenler var.

Bulgaristan'a turist olarak gitmek mümkün oluyor mu?

Oluyor.

Rusya'ya gitmek mümkün mü?

Mümkün. Yugoslavya'ya mümkün...

"Ama ben oralardan gelme değilim; benim babam Adapazarlı. Babadan, dededen, ecdattan, köklü bildiğimiz kadar hep Adapazarlı."

d. Müstehcen Neşriyat Evlerimize Nasıl Sızıyor

Gel buraya şimdi sana da sözüm var: Sen acaba civardaki Adapazarı'nın köylerini biliyor musun? Kaç tane köyü var haberin var mı? O köylere gittin mi? O köylerdeki insanların durumu nasıl?

O köylerdeki insanlara müslüman olarak, din alimi olarak sen gitmedin ama oraya radyo gitti mi?

Gitti.

Televizyon gitti mi?

Gitti. Gazete gitti mi? Müstehcen neşriyat gitti mi?

Gitti.

Nasıl gitti?

Paketlerin içinde bile, kese kâğıdıyla bile gidiyor. Kese kâğıdının dibini açarsın, kestiğin zaman ayırdın mı arasında gazete karşına çıkar. İnsan açar, orada neler neler görür! Çünkü müstehcen bir sürü şeyler var.

“Efendim ben falanca gazeteyi alamam!..”

Ama bakıyorsun! Kese kâğıdı olarak patlıcanla beraber, biberle, domatesle beraber evine içine girmiş.

“Ben okumam!”

Sen okumazsın ama senin hanım okur mu okumaz mı? Çoluk çocuktan ne haber? Senin çocuğundan haberin var mı? Senin çocuğun sen evden çıkıp gittiğin zaman ne yapıyor? Sigara içer mi içmez mi? İçki kullanır mı kullanmaz mı? Namaz kılar mı kılmaz mı? Arka-

daşlarıyla bir araya geldiği zaman nelerle meşgul olur?..

Muhterem kardeşlerim!

Onları düşünecek olursak anlaşılır ki bizim memleketimizde de yapacağımız çok hizmetler vardır. Çünkü küfür, inkâr, şirk, günah bizim gidemediğimiz yerlere uça uça gidiyor. Biz çamurdan korkuyoruz, gitmiyoruz; onlar havadan gidiyor. Elektromanyetik dalgaların üstüne binerek gidiyorlar, oraya varıyorlar.

Herkes akşam televizyon açıyor mu?

Açıyor.

Zevk ile şevk ile oradaki Amerikan filmi- ni, İngiliz, Fransız filmi- ni seyrediyor mu? Seyrediyor. Oradaki sahneleri görüyor mu?

Görüyor.

Adamın papaza nasıl günahı çıkarttığını görüyor mu? Kilisede koronun nasıl ilâhi okuduğunu dinliyor mu? Dinliyor. Hristiyanların birbirlerini nasıl tebrik ettiklerini görüyor mu? Nişanlının öteki nişanlıya nasıl sarıldığını, öptüğünü görüyor mu?..

Görüyor!

Bu bizde var mı?

Yok. Ama görüyor. Bizim eve böyle bir insan gelse, “Beni bu evde misafir eder misiniz?” dese alır mıyız?

“Ben Fransız’ım, imansızım burada beni misafir eder misin?”

“Etmem!”

Ama şimdi eve giriyor mu?

Giriyor. Yatak odasına giriyor, oturma odasına, her tarafa giriyor; küfür giriyor iman dışarıda! İman tarihte, küfür bugün dünyamızda çevremizde! Biz de oturuyoruz!

Bizim köye birisi gelmiş.

Bizim köy dağın tepesinde bir köydü. Çanakkale’de denizi görür ama tepede suyu yok, testiyle su getirilir. Bizim köye Avrupalı’nın birisi gelmiş, aşağıda Kocadere diye bir dere vardır alimallah bir coşkun aktığı zaman koca koca kayaları yuvarlayıp yuvarlayıp denize kadar götürür, taşırır; adı bile Kocadere!

“Bu dere buradan akar mı?”

“Akar.”

“Size böyle buradan bakar mı?”

“Bakar.”

Adam başını sallamış.

Dere orada duruyor, siz burada duruyorsunuz; susuzluk çekiyorsunuz. Çöl değil ki; aşağıda dere var, yukarıda su yok!

“Kadınlar taşıyın!”

Yazık değil mi! Erkekler, kadınlar, hayvanlar taşısa, atların sırtında gelse bile gene yazık! Her birisi can taşıyor o zahmet niye çekilsin!

Küfür daęların köylerine kadar uçarak gidiyor mu?

Gidiyor.

Sen de burada oturuyor musun? Ben de ‘SübhaneAllah, bu iş nasıl olur?’ diye başımı sallarım.

O bakımdan řu memlekette hepimize büyük bir hizmetin, vebalin, sorumluluğun yüklendiğini bilesiniz. Hatta bileseniz ki; “Ben mühendisim, doktorum, eczacıyım, esnafım, ben ziraatçiyim...” demek bile sizi kurtarmaz! Çünkü bizim dinimizde bir din adamları teşkilatı ve kadrosu mecburiyeti yoktur!

Burada on beş kişi bir araya geldi mi imam olmasa müezzin olmasa bir tanesini arasından imam seçecekler, hutbeyi okuyacaklar, namazı kılacaklar; bu vazifeler yapı-

lacak! Hiç imam, müezzin olmasa, arada bir tanesi vefat etse onu yıkayacaklar, kefenleyecekler, namazını kılacaklar, kabre koyacaklar. Vazife herkesin başında: İlle imamın gelmesi lazım, ille müezzin olması gerekir, diye bir mecburiyet yok!

Sevgili kardeşlerim!

Hepimiz tek tek imamımız, imamlık öğrenmeliyiz; hepimiz tek tek müezziniz, müezzinlik yapabilmeliyiz. Hepimiz tek tek müslüman olduğumuz için İslâm'ın yayılmasıyla İslâm'ın öğrenilmesi ve öğretilmesiyle vazifeliyiz. O bakımdan mesleğiniz ne olursa olsun, dünyalık kazanç kazanmak için hangi yolu tutturmuş olursanız olun âhireti kazanmak için de hepiniz çalışacaksınız.

Biliyorum ki dağ köyüne gitmek, orada İslâm'ı anlatmak kolay bir iş değildir ama çok kolayını bile yapmadığımız muhakkak! Evimizde bile yapmıyoruz; kendi evimizde, karımıza, çocuğumuza, ev halkımıza bile İslâm'ı öğretmekte kusurluyuzdur. Hepimiz kendi kendimize düşünürsek kendi halimizi daha iyi biliriz.

O halde evimizden başlayalım, hatta daha önce kendimizden başlayalım: Fatiha'nın

mânasını doğru düzgün bilmiyoruz, *lâ ilâhe illallah*'ın derinliğinden, anlamından haberdar değiliz, o anlama sahip olduktan sonra nasıl hareket etmemiz gerektiğini bilmiyoruz; o halde işe kendimizden başlayalım.

Hemen bugünden "Tevbe yâ Rabbi, es-tagfirullah yâ Rabbi! Ben ne etmişim, ömrü şimdiye kadar niye boşa geçirmişim, nerdeyse batmışım, nerdeyse deryanın dibini boylayacakmışım!.." diye zararın neresinden dönerssek kârdır.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi her türlü kusurağlardan pak eylesin. Hepimizi İslâm'a hizmet eden, dine yardımcı olan, dini yaymak, korumak, öğretmek için malıyla canıyla çalışanlardan eylesin.

حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ سِتٌّ قِيلَ: مَا هُنَّ يَا رَسُولَ
اللَّهِ؟ قَالَ: «إِذَا لَقَيْتَهُ فَسَلِّمْ عَلَيْهِ، وَإِذَا دَعَاكَ فَأَجِبْهُ،
وَإِذَا اسْتَنْصَحَكَ فَانصَحْ لَهُ، وَإِذَا عَطَسَ فَحَمِدَ اللَّهَ
فَسَمِّتْهُ، وَإِذَا مَرِضَ فَعُدَّهُ وَإِذَا مَاتَ فَاتَّبِعْهُ»

Hakku'l-muslimi ale'l-muslimi sittün izâ lakîtehû fe-sellim aleyhi ve izâ deâke fecibhu ve ize'stensehake fe'nsah lehû ve izâ

*atase fe-hamidallâhe fe-semmithü ve izâ maride fe-udhu ve izâ mâte fe'ttebi'hu.*⁴

Ebû Hüreyre *radiyallahu anh'ten* Buhârî'nin bir hadîs-i şerîfidir.

e. Müslümanın Hakkı Altıdır

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki;

“Müslüman'ın hakkı altı tanedir.”

Ben müslümanım, sen müslümansın; ikimiz kardeşiz, senin benim üzerimde hakkın var.

O hakların neymiş? Haklarını bildiriyorum şimdi.

İzâ lakîtehû fe-sellim aleyhi. “Ben seninle karşılaştığım zaman sana selam vereceğim.”

Peygamber Efendimiz öyle diyor: “Müslümanla karşılaştığın zaman ona selam ver.” *es-Selâmu aleyküm ve rahmetullah*, diyeceğiz. O yolun bir tarafından gidiyor, berikisi yolun diğer tarafından geliyor; başları, gözleri pabuçlarının ucunda veya yan tarafa bakıyorlar, birbirlerine selam vermeden geçiyor. Bu müslümanın bunda hakkı kaldı; bu başını

---

⁴ Buhârî, “Cenâiz”, 2, 1240; Müslim, “Edeb”, r. 5.

çevirdi, o hakkıydı. Sen ona selam verecektin, vermedin; hakkı kaldı. Sen inerken ona *es-Selâmu aleyküm* diyecektin.

es-Selâmu aleyküm ne demek?

“Dünyanın ve âhiretin esenliği, selametiği, âhirette cennete girmek, Allah’ın selamına ermek sana nasip olsun.” demek. Derin bir mânası var, onun için basit bir selamlama değil! Çünkü Allahu Teâlâ hazretleri cennet ehline ne diyecek:

Selâmun kavlen min rabbi’r-rahîm. “O rahmeti sonsuz derecede çok olan Rabb’den, mü’mine söz olarak *es-Selâmu aleyküm* diye selam gelecek!”

Mü’minler Allahu Teâlâ hazretlerinin selamı şerefine erecekler. “O selam senin üzerine olsun; dünyada da, âhirette selamet senin üzerine olsun demek.” oluyor. O bakımdan, daha başka bir selamlaşma bu mânayı ifade edemediğinden *es-Selâmu aleyküm* demek daha uygun.

Kış geliyor, soğukta çocuklar üşümesin, bebekler hasta olmasın diye bizim eve iki ton kömür lazım. Bizimki yoldan bir tane dal parçası getirmiş:

Bunu al.

Ne olacak?

Kışın yakacak lazım, dedin ya; al sana bu dal parçasını getirdim.

Yolda gördüğün bir dal parçası bu işi görür mü?

Görmez.

Onun gibi oluyor. Nerede *Selâmun aleyküm* dediğin zaman karşındakine ettiğin duanın derinliği nerede bir başka türlü selamlama yaptığın zaman o adamda hâsıl olacak etki! Başını sallıyor, o da başını sallıyor geçiyor.

Başını sallayınca ne oluyor?

Bir işe yaramıyor! *Selâmun aleyküm* diyeceksin, hatta biraz daha uzatarak *es-Selâmu aleyküm ve rahmetullah*, Allah'ın selamı da rahmeti de üzerine olsun, diyeceksin.

Anlaşıldı ki selam sözü sadece bir selamlama değilmiş.

Bir de Romalılar'ın selamı gibi "Selam sana." diyorlar, bir de el kaldırma var.

Bunu nereden öğrendin?

El kaldırarak selamlama yok! *es-Selâmu aleyküm*, *es-Selâmu aleyküm ve rahmetullahi*, diyebilirsin; *ve berekâtühû* da diyebilirsin.

Anlaşıyor ki selam sözü sadece bir selamlaşma mânasına değilmiş, dua imiş; *rahmetullah* kelimesinin gelmesinden anlaşılıyor. O bakımdan müslüman müslümana selam vermezse selam vermeyen veballidir, mesuldür; öteki müslümanın hakkını çiğniyor. Hakkı, ona selam vermek.

Tabi selam verdiği zaman da iyi niyet besleyecek, sevecek ve yardıma muhtaçsa yardım edecek.

Adam denize düşmüş, gölde kenarda çırpınıyor, *Selâmu aleyküm* diyorsun, yanından geçiyorsun. *es-Selâmu aleyküm* diyor, geçiyor.

Yahu adam boğuluyor, elini uzat çıkart! Orada *selâmu aleyküm* demek, ona elini uzatıp çıkartmak olacak. O bakımdan selam mânasına bir hakka sahip olmamız lazım.

Fe-izâ deâke fe-ecibhu. "Seni davet ettiği zaman duasına, davetine icabet edeceksin."

"Hadi bu akşam çorbayı bizde içelim, bize buyurmaz mısınız?"

"Yok gelmem."

Olmaz. Davet ettiği zaman, davetine gitmek de gerekiyor, onun hakkı; onun hakkı-

nı vermemiş oluyorsun. Onun için bu muhabbete vesile olacak. Ama onun evi fakirane; tenekeyle örtünmüş, gecekondtu, odası küçük, oturma yeri güzel koltuk değil, belki koltuğu yok, yere oturtacak, belki sobası iyi yanmıyor, üşüyecek...

“Ben senin eve gelmem; reisicumhur çağırırsaydı, başvekil çağırırsaydı giderim ama sana gelmem.”

Olmaz! Mü'min mü'mini çağırıldığı zaman gidecek. Bu bir borç oluyor, ötekisinin bir hakkı oluyor. Böyle böyle muhabbet olacağı için, davete icabet etmek de İslâm'da bir hak olarak önemli! Mazeret olursa mazereti meşru ise olur; uydurma, atlatmaca ise olmaz.

Bir mazeret yok ama televizyonda dizi film var, tam sonuncu bölümünde; onu seyredecek.

“Kusura bakma, gelemeyeceğim; bugün çok mühim işlerim var.”

Yalan, televizyonu seyredecek! O zaman olmaz, o zaman hakkı çiğnemiş olur. Ama hakikaten bir mazereti var:

“Bizim çocuk 40 derece ateşler içinde yanıyor, doktora götüreceğim!”

Hakikatten hastaysa tamam, aksi takdirde davetine icabet etmek lazım.

İze'stensehake fe'nsah lehû. "Senden samimi olarak nasihat isterse sen ona nasihat edeceksin, hakkı söyleyeceksin!"

"Yahu benim şöyle bir problemim var, sen bu hususta ne dersin?"

Gözünün içine bakıyor, içindekini söylemiyor, söylese biraz kalbi kırılacak diye idare ediyor.

"Tamam canım; sen ağasın, paşasın..." filan diyor, geçip gidiyor. "Yanlış yapıyorsunuz!" desene!

Diyemiyor!

Diyelim ki benim kardeşimle mirastan ihtilafım var. Haksızlığı yapan benim; ama nüfuzlu, hatırlı bir kimseyim, köyün ağasıyım veyahut şehrin şusuyum, busuyum...

Diyorum ki;

"Yahu babamın vefatından sonra bizim biraderle mirastan bir ihtilafa düştük, yola gelmiyor. Sen bu işe ne dersin?"

Kardeşini suçluyor ama sen de biliyorsun ki kardeşi haklı, bu haksız! Bilip duruyorsun ama buna söyleyemiyorsun: "Yahu sen haksızsın; burada Allah'ın yoluna gel, Allah'ın

emrini kabul et, sen bu haksızlığı bırak, zulmü sen yapıyorsun!” demiyor.

Olmaz. müslümanın müslümana hakkı: Nasihat istediği zaman hakkı söylemektir. Söyleyemiyor söyleyemediği zaman olmaz. Seninle dost geçiniyor, onunla dost geçiniyor; ne şiş yansın ne kebab, şiş de yanmayacak kebab da yanmayacak; seni idare ediyor onu da idare ediyor. Olmaz, hakikati dobra dobra söyleyeceksin.

Allah selamet versin, bizim Ali Yakup [Cenkçiler] Hoca bunun misali olan bir insandır.

Hastayken yüksek bir şahsiyet ziyaretine gelmiş;

“Allah vücuduna afiyet versin, ömrüne bereket versin. Hocam nasılsın?..” filan diye elini öpmüş, “Geçmiş olsun.” filan demiş. O da diyor ki;

“Bak sen çok akıllı bir adamsın. Biraz şu aklını hayra kullansan!..”

Gelen adama entrikacı olduğunu, aklını hayra kullanmadığını, müslümanların aleyhinde işler yaptığını, dümenler çevirdiğini dobra dobra söylüyor. Hem de kendisini ziyarete geldiği zaman! Biz boş veririz. “Şimdi

söylemeyeyim, bozuntuya vermeyeyim, adamı bozmayayım...” filan diye söylemeyiz.

Ne yapıyor?

“Sen şunu şöyle yapsana, o arsızlığı yapmasana.” diye pattadak söylemiş.

Böyle olması, kendisine gelen insana doğruyu söylemesi lazım. Açıkça söylemek lazım.

Alimin birisi benim yanımda birisini fazlaca methetti, Ali Yakup [Cenkçiler] Hoca; “Yok, hata ediyorsun!” dedi.

f. Rütbelerin En Yüksekü İlimdir

Rütbetü'l-ilmi a'le'r-rüteb.

“İlmin rütbesi en yüksek rütbedir, ona fazla yağcılık yapma!” diye pattadak söyledi. Halbuki adam Suudi Arabistan'dan gelmiş büyük alim, kitaplar yazmış bir kimse ama pattadak söyledi. Baktım, hoşuma gitti. Kim olursa olsun, saptığı zaman; “Hop saptın, buraya gel!” diye söylüyor.

Müslüman nasihat istediği zaman nasihati samimi olarak konuşmak lazım, doğruyu söylemek; eğriyi söylememek, yağcılık yapmamak, gerçeği gizlememek lazım. Gerçeği söylemek müslümanın müslümana hakkıdır.

Yani sen onun dostusun ama sen onu idare edersen o zaman canına okumuş, kanına girmiş olursun. Sen onun haksızlığını söyleyeceksin; “Sen bu işte haksızsın, yaptığın doğru değil!” diyebileceksin, onu söylemek dostluğun gereği! Söylemezsen, nasihati yapmazsan, ona açık kalplilikle muamele etmezsen, gerçekleri ifade etmezsen sen günaha girersin; onun hakkını çiğnemiş olursun.

Ve ve izâ atese fe-hamidallâhe fese-mmithü. “Karşıdaki müslüman kardeşin aksırırsa, hapşırırsa sonra da *elhamdülillah* derse sen de ona *yerhamukeallah* diye duada bulun!” diyor Peygamber Efendimiz.

Bu Hz. Âdem atamız *aleyhisselam*’ın yaradılışı zamanından beri olan bir şeydir ki insanın hapşırıldığı zaman; burnuna, genzine bir şey kaçıyor; orasını kaşındırıyor, tahrik ediyor, insan kendini tutamıyor, hapşu diye bir hapşırıyor. Bu isteyerek olan bir şey değil, onu tutmak da doğru değil. Hapşırırken ağzını eliyle veya mendiliyle kapatırsa daha iyi olur.

Sonra ne diyecek?

Elhamdülillah diyecek, çünkü Âdem atamız öyle demiş. Onun üzerine melekler

yerhamukeallah demişler. O da Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesi olarak tavsiye edilmiş olduğu için bize âdet olmuş.

“Müslüman kardeşin hapşırırsa, *elhamdülillah* derse sen de *yerhamukeallah* diyeceksin!” Bir vazifen de bu, bunu öğren!

Hapşıran insan *elhamdülillah* diyecek. Dememesi yanlış oluyor! Hapşıran *elhamdülillah* demeyi öğrensin, ötekisi de *yerhamukeallah* demeyi öğrensin.

Yerhamukeallah; “Allah sana merhamet eylesin, rahmet eylesin, rahmetine mazhar eylesin.” mânasına geliyor. Hapşırıldığı zaman öyle diyecek.

Ve izâ maride fe-udhu. “Müslüman kardeşin hastalandığı zaman onu ziyarete gideceksin!”

Hasta ziyareti; bu da bir haktır, önemlidir, faydalıdır, sevaplıdır bunu da yapacaksın.

Ve izâ mâte fe'ttebi'hu. “Vefat ederse vefatında da cenaze hizmetinde bulunacaksınız; namazını kılacaksınız, kabre konulmasına yardımcı olacaksınız!”

Ona “Son vazife” diyoruz ya, aslında bu son vazife değildir. Çünkü vefat ettikten sonra da arkadan yapılacak nice vazifeler vardır:

Karısını, çoluğunu çocuğunu kollamak, onlara yardımcı olmak, hayır dualar etmek, hatimler indirmek, sevaplı işler yapmak... Vefatından sonra da yine sevdiğimiz kimselere yapacağımız şeyler vardır, ama hayatının en sonunda bu son vazife olmuş oluyor.

Bu vazifeleri Peygamber Efendimiz saymış, biz de bir daha sayalım:

“Karşılaştığın zaman ona selam ver. Seni davet ederse davetine icabet et, git. Senden nasihat isterse sen ona nasihat eyle, samimi, içindekileri olduğu gibi söyle. Hapşırırsa, hamd ederse sen de ona *yerhamukeallah* de. Hastalanırsa ziyaretine git. Ölürse cenazesinde bulun, cenazesini ihmal etme! Nasıl olsa bir kılan bulunur deme, kalkıp cenazesine git ve onun cenaze namazını kıl!” demiş oluyor.

Allahu Teâlâ hazretleri birbirilerimize karşı vazifelerimizi güzel yapmayı nasip eylesin. Biliyorsunuz hepimizin üzerimizde yığınla vazifeler, çok vazifeler var. Vazifelerin en asilleri, en başta gelenleri, en önemlileri Rabbimiz’e karşı vazifelerimiz! Rabbimiz’e karşı hepimizin kulluk vazifelerimiz var: İbadetler, haramlardan kaçınmak, emirleri yerine getirmek ve O’na ihlâs ile ibadet etmek...

İkincisi Peygamber Efendimiz'e karşı vazifelerimiz var: Ona salât u selam getirmek, sünnet-i seniyyesine uymak, tavsiyelerini tutmak, ümmetine yardımcı olmak...

Sonra din büyüklerimize bağlılığımız ve hizmetlerimiz var.

Ondan sonra evladın ana babaya, anne-babanın evladına, kadının kocasına, kocanın karısına, müslümanın öteki müslümana karşı hakları, vazifeleri var. Her hak sahibine haklarını yerli yerince zamanı gelince ifa etmek lazım. Hatta vücudumuzun bile bizim üzerimizde hakkı var; bizim ona karşı sorumluluklarımız, vazifelerimiz var.

Mesela sigara içip ciğerlerimizi kurum doldurmak vücudumuzun hakkını çiğnemek oluyor. İstirahat etmeyip kahve masalarında, gece eğlence yerlerinde içkiyle vs. vücudu yıpratmak; o vücudun hakkına riayet etmemek oluyor. Vücudu sıhhatli tutmak, tedavi ettirmek, koruyup kollamak istirahatini yapmak bu emanete karşı vazifemiz oluyor.

O bakımdan her hak sahibine her sorumluluğumuzu iyice düşünerek yapmamız gerekiyor. Böylelikle komple müslüman olacağız, tam müslüman olacağız. Biliyorsunuz: Bir

binanın tamam olması için ilk önce kaba inşaatı yapılıyor, yetmez; camları, çerçeveleri takılıyor, yetmez; kapısı penceresi tamamlandıktan sonra kapısını örtüyoruz, içerisini bir sürü şeyi döşüyoruz, içine girilecek hale geliyor. Yoksa sadece bir vazifeyi yapmakla işler bitmiyor.

O bakımdan Allahu Teâlâ hazretleri hepimize çeşitli sorumluluklarımızı, vazifelerimizi güzel yapmayı nasip eylesin.

***

SORULAR-CEVAPLAR

Soru: Ruh çağırılır mı? Açıklama yapar mısınız?

Cevap: Bu meseleyi kendim cevaplandırabilirdim de kendim cevaplandırmadan Hocamız *rahmetullahi aleyh* Mehmed Zâhid Efendi'ye sormuştum. Edebiyat Fakültesi'nde okuyorken sınıftan arkadaşlarım etrafıma üşüştüler:

“Dün akşam masanın etrafına toplandık, ruh çağırdık...” falan diye yaptıkları ruh çağırma seansından bahsettiler. Ben de gittim Hocam'a “Böyle şey olur mu?” dedim. Dedi ki;

“Olmaz, ruhlar böyle maskaralıklara alet olmaz.”

“Ama hakikaten daktilonun tuşu diye vuruyor, hakikaten masa ayağa kalkıyor...” vs.

“Onlar cinlerdir.” dedi.

Biliyorsunuz, bir görünen varlıklar var bir de cin taifesi dediğimiz görünmeyen varlıklar var, bunlar bazı şeyleri yaparlar ama ruh değil!

Bir şey oluyor:

“Ey ruh, geldiysen daktilonun A tuşuna bir tane patlat!”

Çat, bakıyorsun;

“Ruh geldi!”

Ruh gelmedi, onu cin yapıyor! İnsan şeytanın maskarası oluyor, ruhlar insanların oyununa alet olmuyorlar.

Bu, deneylerle tespit edilmiş durumda: Medyum olarak kullanılan şahıs ancak kendi zihnindeki şeyleri veriyor. Kendisinin bilgisinin dışındaki veya çevresindeki insanların zihninde olan malzemenin dışındaki şeyi veremiyor. Oradan anlaşılıyor ki öteki ruhtan bir şey gelmiyor, sadece iş mânevî birtakım şeyler, görünmez birtakım olayların kıyısından köşesinden dokunma tarzında bir şeyler

oluyor ama gelenin ruh olmadığı anlaşılıyor. Bu gibi birtakım esrarengiz şeyler var.

Muhterem kardeşlerim!

Ben de bir doktor kardeşimizle beraber bir hastanın hipnotizma yoluyla uyutulması meselesine gittim. Hastayı uyutuyor, hipnotizma ediyor.

“Ya uyumadıysa yalansa, yalancıkdan uyumuş gibi yapıyorsa...”

Uyuttuktan sonra dişini çekiyorlar, ağrısını duymuyor. “Ben seni şimdi uyutacağım, uyu. Uyuttuktan sonra hiç acı duymayacaksın!” diyor, derin bir şekilde uyutuyor. Sonra dişçiye “Buyur, dişini çek!” diyor ki. Kerpeteni getiriyor, köklüyor, dişi çıkartıyor; bir şey görmüyor, duymuyor.

Ruh dediğimiz insanın iç âleminin birtakım esrarengiz tarafları var! Ama vefat etmiş bir kimsenin ruhu, herkesin davetine gelip de o burada gevezelik yapıp da o tarafın sırlarını söylemiyor. Onlar birtakım cinlerin oyunları, tek tük olaylar!

Meydana gelmiş olan olaylar cinlerin işidir, ruhların işi değildir. Kaldı ki; “Kâfirlerin ruhları hapistir, onlar mahpustur; gezemezler. Mü’minlerin vasatlarının ruhları da ge-

zemez, ancak evliyâullahın ruhlarına o serbestlik, salahiyet verilmiştir.” diye kitaplardan da biliyorum.

O bakımdan evliyâullahtan bir zâtın rüyasına girmek şeklinde veya daha farklı bir şekilde insana bir nasihat vs. de olabilir. Ama o adamların masanın etrafında toplanıp ruh çağırması meselesi olmuyor.

Ayrıca -ismini söylemeyeceğim- bir profesör, yine beraber çalışan bir medyum. Benim tanıdığım bir kimse, medyum; aracı olarak bu işi yapan bir kimse, dedim ki;

“Yahu bu işin aslı esası var mı?”

“Hocam hokkabazlıktır. Ben hiçbir ruh çağırma seansına girmedim!”

Ama bu seansları tertip edip de kalabalıkları toplayıp da gösteriler yapan insanların bir tanesi; “Bu hokkabazlıktır.” dedi.

Soru: Müslüman bir halkın yanında yetişmiş bir kimsenin inkâr etmesiyle hıristiyanlar arasında yetişmiş bir kimsenin inkâr etmesi eşit midir?

Cevap: İnkâr, münkirlilik, kâfirlik; insanı Allah’ın rahmetinden uzak eder, cehennemlik eder ama cehennemde de azabın derece derece şiddetlisi olduğunu biliyoruz. Hafif azap,

şiddetli azap, daha şiddetli azap; cehennem en derinindeki Gayya kuyusu filan diye hadîs-i şerîflerden biliyoruz. Bazı kimselerin, kâfirlerin, dünyada yaptıkları hayrât u hasenât sebebiyle cehennemdeki azaplarının hafifletileceğini de hadîs-i şerîflerden biliyoruz.

Demek ki azapları cehennemde arttırılabilir. Bu çeşit insanların inkârlarının cezası olarak cehennemde çekecekleri azapları da farklıdır. Ama “Hıristiyanların, kâfirlerin arasındaki bir insanın inkâr etmesi ile buradaki bir insanın inkâr etmesi arasında fark var mı?” diye kendimiz düşünür de cevap vermeye çalışacak olursak, sanıyorum ki kâfirlerin arasındaki bir münkirin inkâr etmesinden - tabi o da cehennemlik olacak- orada herhalde o biraz daha hafif azap görür. Çünkü bu taraftaki müslümanların arasında yaşadığı, Müslümanlığı gördü, tanıdı, imanını duydu; ona iman tebliğ edildi. Tebliğ edildiği halde kabul etmediği için, “Müslümanların arasındaki kâfirlerin münkirlerin cezası daha çok olur.” diye şahsen benim hatırıma böyle geliyor.

Allahu Teâlâ hazretleri cümlemizi; evlatlarımızı, ailelerimizi, zürriyetlerimizi, dostla-

rımızı ve sevdiklerimizi münkirlikten, şirkten, küfürden hıfz eylesin!

Fâtiha-i şerîfe meâl besmele.

***

DUA

Fâtihâ-yı şerîfe mea'l-Besmele.

Lâ ilâhe illallah, lâ ilâhe illallah, lâ ilâhe illallah, lâ ilâhe illallah, lâ ilâhe illallah, lâ ilâhe illallah, lâ ilâhe illallah, lâ ilâhe illallah, lâ ilâhe illallahu'l-melikü'l-hakku'l-mübîn muhammedü'r-resûlullâhi sa'dıku'l-va'di'l-emîn.

Allahümme salli alâ seyyidinâ muhammedi'n-nebiyyi'l-ümmiyyi ve âlâ, âlihî ve sahibihî ve sellim,

Allahümme salli alâ seyyidinâ muhammedi'n-nebiyyi'l-ümmiyyi ve âlâ, âlihî ve sahibihî ve sellim,

Allahümme salli alâ seyyidinâ muhammedi'n-nebiyyi'l-ümmiyyi ve âlâ, âlihî ve sahibihî ve sellim.

Eûzubillâhimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Le kad câeküm rasûlün min enfüsiküm azîzün aleyhi mâ anittüm harîsün aleyküm

*bi'l-mü'minîne raûfu'r-rahîm Fe in tevellev
fe kûl hasbiyallah lâ ilâhe illallahu aleyke
tevekkeltü ve hüve rabbü'l-arşı'l-azîm.*

*Subhâne rabbike rabbi'l-izzeti ammâ ye-
sifûn ve selâmun ale'l-murselîn ve'l-hamdü
lillahi rabbi'l-âlemîn.*

*Subhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'lel-vehhâb
Elhamdü lillâhi hakka hamdihî, es-salâtu
ve's-selâmu alâ hayra halkihî seyyidinâ mu-
hammedin ve âlihî ecmâin.*

Allahümme yâ Rabbena, yâ Rabbena, yâ
Rabbe'l-âlemîn.

Acizâne, nâçizâne yapmış olduğumuz
ibadetlerimizi, zikirlerimizi, tesbihlerimizi,
müzakere-i ilm-i hadisimizi, sair ibadet ve
taatlerimizi okuduğumuz Kur'ân-ı Kerîm'i,
hayratımızı, hasenatımızı, kusurlarıyla bera-
ber ahsen-i kabul eyle! Bunları ihsanına, ik-
ramına ermemize rıdvân-ı ekberine nail ol-
mamıza vesile eyle!

Hasıl olan ucur-u me'subâtı evvelen ve
hassaten Sevgili Peygamberimiz, Efendimiz,
başımızın tacı, gözümüzün nuru, gönlümüzün
süruru Muhammed-i Mustafâ *sallallahu teâlâ
aleyhi ve sellem* hazretlerine acizane fakira-

ne, muhlisâne hibe ve hediye eyledik, şu anda vasıl eyle!

Peygamber Efendimiz'in bizlerden hoşnut ve razı eyle! Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in *rıdvanullahi aleyhim ecmaîn* cümle ahbâbının ve etbâının ruhlarına ve sair enbiyâ ve mürselînin ruhlarına, cümle evliyâullah ve mukarrabînin ve müşidînin ve hassaten ümmet-i Muhammed'in mürebbîleri verese-i enbiyâ, ulemâ-i muhakkikin, müceddidîn, vâsilîn, sadât-ı meşâyıh-ı turuk-u aliyemizin ruhlarına ayrı ayrı hediye eyledik vasıl eyle.

Yâ Rabbe'l-âlemîn!

Bu hadîs-i şerîflerin bize nakil ve rivayet etmiş olan alimlerin ve râvilerin, bu beldeleri fetheden fatihlerin, şehitlerin, gazilerin, mücahitlerin ve pak ecdadımızın ve cümle hayrat ve hasenât sahiplerinin ruhlarına ve beldemizde metfun bulunan mü'minîn ve mü'minâta hediye eyledik; vasıl eyle!

Âmin, diyen kardeşlerimizin, âhirete göçmüş olan cümle geçmişlerinin ve sevdiklerinin ruhlarına ayrı ayrı hediye eyledik; cümlesine vasıl eyle! Cümlesinin kabirlerini şu hediyelerimizle pürnûr eyle! ruhlarını mem-

nun ve mesrur eyle! Derecelerini yüksek eyleyip makamlarını âlâ eyle!

Yâ Rabbe'l-âlemîn!

Bizlere de tevîkîni refîk eyle; Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenmek anlamak nasip eyle, ehl-i Kur'an olmayı, Kur'ân-ı Kerîm'i hayatımıza rehber edinmemizi nasip eyle, Kur'ân-ı Kerîm yolunda yürümemizi, Kur'ân-ı Kerîm ahlâkıyla ahlâklanmamızı nasip eyle! Kur'ân-ı Kerîm'in şefaatine nail eyle! Kur'ân-ı Kerîm'i en güzel tarzda anlamış ve tatbik etmiş olan Sevgili Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin sünnet-i seniyyesini en güzel tarzda ihya etmeyi bizlere nasip eyle!

Ümmetin fesada uğradığı zamanda Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılan mübarek insanlara yüzlerce şehit sevabı verilecek, bizi onlardan eyle! Peygamber Efendimiz'in sünnetini ihya edip şehit sevapları kazanmayı nasip eyle!

Yâ Rabbe'l-âlemîn!

Evlatlarımızı, ailelerimizi, nesillerimizi, zürriyetlerimizi, Peygamber Efendimiz'in yolunda daim, zikrinde kaim; sevdiğin, salih, mü'min-i kâmil kullar eyle!

Yâ Rabbi!

Bizim neslimizden, zürriyetimizden facir, zalim, kâfir, müşrik, münâfık getirme, sevmediğin kul getirme!

Yâ Rabbe'l-âlemîn!

Bizi sevdiğin kullarınla beraber mütakîlere imam eyle! Beldelerimizi her türlü âfetlerden, felaketlerden, musibetlerden ve bilhassa fasıkların, facirlerin, zalimlerin, kâfirlerin, müşriklerin, münafıkların galebesinden, düşmanların istilasından mahfuz eyle!

Yâ Rabbi!

İstilaya uğramış İslâm beldelerini kurtarmayı yakın zamanda nasip eyle, müslümanları tekrar aziz eyle! Senin dinini dünyanın her yerine yaymayı, tebliğ etmeyi, insanları irşat etmeyi bizlere nasip eyle.

Yâ Rabbe'l-âlemîn!

Vücutlarımıza sıhhatler, afiyetler ihsan eyle! Hastalıklarımıza maddî-mânevî rahatsızlıklarımıza devalar nasip eyle! Hasta kardeşlerimize acilen şifalar nasip eyle! Borçlarımızı tamamen ödemeyi nasip eyle! Maddî-mânevî; ibadet cinsinden her çeşit borçlarımızı ödeyip kurtulmayı nasip eyle!

Yâ Rabbe'l-âlemîn!

Bizlere sıhhat ve afiyet ile hayırlı, uzun ömür sürmeyi nasip eyle! Bu hayırlı uzun ömürlerimizde hayırlı salih ameller işlememizi nasip eyle!

Yâ Rabbe'l-âlemîn!

Cümlemizi helal, temiz, pak, tîp kazançlar ile merzuk eyle! Haramlardan koru, helal kazançlarınla senin yolunda hayrat hasenât yapmamızı nasip eyle! Böylece vefatımızdan sonra dahi amel defterlerimizin sevaplarının hanesinin sevaplarla dolmasını nasip eyle!

Yâ Rabbe'l-âlemîn!

Ömrümüz hitama erdiğinde cümlemize ol kelime-i tayyibe-i münciye-i mübâreke ki buyurun: *Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhû ve resûlühû* diye diye iman-ı kâmil ile Kur'ân-ı Kerîm ile cennetteki makamlarımız seyrede ede şâd-ı hürrem Resûlullah Efendimiz'in cemalini göre göre ruh teslim etmeyi nasip eyle!

Yâ Rabbi!

Kabrimizi cennet bahçeleri eyle. Kabirden kalktığımızda bizi burada böylece vaaz

için topladığın gibi Peygamber Efendimiz'in Livâu'l-hamdi altında rûz-u mehşerde de haşr-i cem eyle! Nebîlerle, siddîklarla, şehitlerle, salihlerle beraber eyle!

Yâ Rabbi!

Mahşer günü insanlar sıkıntılar, dehşetler içinde çırpınırken kıvranır, ter dökerken bizi arş-ı âlânın gölgesinde gölgelenen bahtiyarların zümresine dâhil eyle!

Yâ Rabbi! Kahrına, gazabına uğramadan, cehenneme düşmeden *bigayrihisab*, *duhul-ı evvelîn* ile cennete giren bahtiyarlara bizleri de dâhil eyle! Cennet içine bizi Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'e komşu eyle! Havz-ı Kevser'inde doya doya nûş etmemizi nasip eyle!

Yâ Rabbi!

Senin selamını alan, kelamını duyan, cemalini gören bahtiyarlara bizleri de dâhil eyle! Firdevs-i âlânı, Rıdvan-ı ekberini nasip eyle!..

Bi-hürmeti esmâike'l-hüsnâ ve bi-hürmeti habibike'l-müctebâ Muhammedini'l-Mustafâ ve bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-Fâtihâ!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
29 Rebîü'l-Evvel 1408 /
21.11.1987
Özelif Camii/ Ankara

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

